

In dit deel van Capelle, noordelijk van de Ringvaart langs de Bermweg, rijden we in de Prins Alexanderpolder. Deze polder is ontstaan nadat grote plassen rond 1865-1870 met de eerste stoomgemalen zijn drooggemalen. De drooggevallene polder werd verkaveld en er kwamen boerderijen. Deze boerderij is zo'n bijna originele boerderij uit de begintijd van de polder.

Bij de T-splitsing RA en het fietspad blijven volgen, rechts ligt het Volkstuincomplex 'Nut en Genoegen', Bermweg 97. Hier worden regelmatig rondleidingen gegeven en kan gewandeld worden. Fietspad vervolgen tot dubbele afslag links. We nemen de 2^e afslag, de tunnel onder de Capelseweg door. Daarna de 1^e afslag RA. Hier ligt links de Bloemenwijk (Beschermd Dorpsgezicht).

Vlak voor de bebouwing van de Bloemenwijk zien we het restant van een oude kade, die bij de aanleg van de wijk behouden is gebleven.

Fietspad vervolgen (rechts zien we de sportvelden van het Sportpark Schenkel) tot een T-splitsing. Hier LA richting Schenkelsedreef, deze oversteken en LA. Het fietspad vervolgen tot aan het kruispunt (stoplichten). De Kraalingseweg oversteken en rechtdoor fietsen. We gaan dan een stukje

omhoog en bij een splitsing RA de Bermweg op, die fietsen we uit tot we rechts het gemaal J.A. Beijerink op Bermweg 13 zien. Hierin is het Historisch Museum van de HVC gevestigd.

Openingstijden: elke zaterdag van 13.00 - 16.00 uur.

Op de T-splitsing gaan we LA het fietspad op tot de stoplichten. Daar gaan we LA de 's-Gravenweg op. Op 's-Gravenweg 101 zijn in dit Rijksmonument het Scoutcentrum en 2 Scoutgroepen gevestigd.

Dit is één van de oudste boerderijen (1609) van Capelle aan den IJssel. Deze boerderij behoorde tot de bezittingen van de eigenaren van het slot van Capelle.

In de berm voor de Bloemenplantage staat een stenen paal die de grens markeerde tussen de rechtsgebieden van de Heerlijkheid Capelle en Schieland.

Langs deze weg zien we nog knotwilgen en delen van het oude slagenlandschap. Naast 's-Gravenweg 148 is nog zichtbaar de oude oprijlaan met knotwilgen (Nieuwe Laan) naar het kasteel van Capelle.

Bij de stoplichten gaan we RA naar de Slotlaan. Na de stoplichten op de Abram van Rijkevorselweg gaan we onder de metro door en nemen daarna de 1^e weg RA, de P.C. Boutenssingel.

Langs de P.C. Boutenssingel staan links en rechts platanen. Hoewel het prima laanbomen zijn, zijn ze ecologisch niet aantrekkelijk.

We fietsen door tot de rotonde, daar RA en via een tunnel naar de wijk 's-Graveland, waar we op de Schönberglaan komen. We steken 3 rotondes recht over en komen na de 3^e rotonde op de Rossinistraat. Hier aan het eind LA en we komen bij de Gounodstraat uit, hier RA de Gounodstraat in. Bij de 1^e kruising LA de Cornelis de Houtmanstraat in. Aan het eind rechts de Olivier van Noortstraat in en vervolgens LA de Abel Tasmanstraat in. Aan het eind RA de Kortenaerstraat in.

De leilinden in de Kortenaerstraat laten zien dat ze niet alleen als zonnescherm gebruikt kunnen worden, maar ook prima aan te planten zijn in smalle straten om zo een groenere omgeving te krijgen.

Via een fietssluis gaan we op het fietspad langs de Nijverheidstraat, LA.

Bij de voormalige boerderij (Shalom) aan de Nijverheidstraat 295 staat een enorme plataan. (De grootste van Capelle) De daarnaast gelegen voormalige boerderij op nr. 297 is een Rijksmonument. Ervoor staan leiknotlinden en ernaast ligt een niet veel voorkomende hoogstamboomgaard.

Ook is nog iets van het oude slagenlandschap zichtbaar.

De woningen aan de De Ruyterstraat en Piet Heinstraat liggen in het Beschermd Dorpsgezicht 'Kleine Zeeheldenbuurt'. We fietsen de dijk op en zien links de Oude Begraafplaats aan de Nijverheidstraat, op het achterste deel van de begraafplaats staan linden en een kastanje.

Vanaf de Oude Begraafplaats het fietspad (Kars Wegelingpad) vervolgen. Door de fietstunnel rijden, RA, en langs de Nieuwe Westerkerk naar beneden. Aan het eind van het fietspad RA het Valeriusrondeel op. Aan het eind RA de P.C. Boutenssingel op, deze weg gaat over in de Da Costasingel. Na de ingang van het sportterrein de 2e weg RA de Van Polanenlaan in. We nemen daarna de 2^e weg links, de Nieuwe Laan, en komen weer bij het Dief- en Duifhuisje.

FIETSROUTE HVC

Capelle aan den IJssel

Samengesteld naar aanleiding van het thema van Open Monumentendag 2012 'Groen van Toen in Capelle'.

Het is een rondrit, zodat u op elk gewenst punt kunt beginnen, van ca. 19 km door de gemeente.

We starten bij het kleinste museum van Nederland, het Dief- en Duifhuisje aan de Nieuwe Laan 11.

Openingstijden van april t/m oktober iedere 2e zaterdag van de maand van 13.00 - 16.00 uur (op Open Monumentendag vanaf 10.00 uur).

Hier vandaan gaan we langs de Rozenburcht en op de T-splitsing RA, de Slotlaan oversteken richting Slotplein maar direct RA de Slotpoort in.

Tussen het 1e en 2e blok huizen stappen we af en lopen tussen de huizen door het binnen-terrein op. Hier zien we links in de bestrating van het binnenpleintje de contouren van een Edelmanswoning uit de Middeleeuwen.

Dit was een stenen huis in de tijd dat de meeste huizen nog van hout waren. De contouren zijn duidelijk geworden door opgravingen hier. Het was de tijd van de Hoeken en de Kabeljauwen. De edelen waren veelal Hoeken, de stedelingen de Kabeljauwen. Omdat de stedelingen de macht wilden overnemen van de edelen ging het er hardhandig aan toe. Ze vernielden elkaars woningen. Deze woning werd ook vernield en later opnieuw gebouwd op het eiland in het Slotpark. Ook daar werden de woningen een aantal keren vernield en weer opnieuw opgebouwd. Het laatst werd er in het begin van de 17e eeuw een groot lustslot met twee slotgrachten, een koetshuis en het Dief- en Duifhuisje gebouwd in opdracht van en voor de Antwerpse koopman Van der Veecken. Dit slot werd in 1797 afgebroken en in onderdelen verkocht. De eigenaren van het slot waren de bestuurders van de Heerlijkheid Capelle en zij spraken recht.

We vervolgen de route RA (2x) en dan LA richting witte ophaalbrug die over de oude slotgracht is gelegd. We wandelen rechtsom rond de Slotvijver

Langs de slotgracht van het voormalige slot staan achtereenvolgens:

- 2 vleugelnoten, met een zeer ruwe stam en grote samengestelde bladeren. De gevleugelde vruchten hangen aan een gemeenschappelijke steel.
- 2 populieren, die steeds minder te zien zijn in Capelle, hoewel ze juist in deze omgeving thuishoren.
- een rij rode beuken. Beuken worden in onze omgeving aangeplant om status te geven aan een mooi gebouw of een grote tuin.
- bij de trap naar boven (rechts) staan ook nog 2 watercypressen.

en gaan bij de 2e brug het water over en komen in de Raadhuisstraat. Hier RA, de woningen aan de Raadhuisstraat 7 - 9 zijn Rijksmonumenten.

Deze woningen waren vroeger één woning en werden rond 1748 gebouwd als dienstwoning bij het slot. Later woonde hier de eigenaar van de steenplaats die ook wethouder en burgemeester was. Links, net voor de dijk, het Doorenbosplantsoen.

Dit plantsoen en de huizen erachter zijn rond 1910 gebouwd nadat de steenfabriek rond 1900 om economische redenen was gestopt en afgebroken. Naar die steenfabriek/steenplaats heet de buurt 'Oude Plaats'. Op de plaats van het plantsoen was braakliggende grond overgebleven. De burgemeester had een kamer in het grote huis ernaast dat toen gemeentehuis was. Hij vond het uitzicht maar niets. Daarom gaf hij aan de plantenkundige Doorenbos, die in Capelle had gewoond, opdracht een plantsoen te ontwerpen. Het plantsoen is een aantal jaren geleden weer in de originele staat gebracht.

AVW Vakpers/BV

Deze fietsroute is samengesteld door Rein Kraaij en Wim van den Bremen van de Historische Vereniging Capelle aan den IJssel (HVC) met medewerking van de Stichting Natuurvrienden Capelle aan den IJssel. (SNC). 07-2012

Op de dijk (Dorpsstraat) aangekomen zien we rechts het 'Oude Raadhuis', waar nu o.a. restaurant 'Perceel' in gevestigd is.

Dit gebouw is gebouwd als kantoor en woonhuis van de toenmalige eigenaar van de naastliggende steenfabriek, de heer Lans.

Hier gaan we LA en vervolgen de Dorpsstraat.

Vanaf de Dorpsstraat zien we achter de jeu-de-boule baan in het Doorenbosplantsoen 2 acacia's staan. Deze bomen bloeien in juni met witte, sterk geurende bloemen. De zaden zitten in peulen en lijken een beetje op korte snijbonen. Na de kruising staan er nog twee.

Ter hoogte van no. 69/71 RA het Vuykpark ingaan. We komen uit bij de aanlegsteiger en zien links de langste bank van Nederland.

Langste bank van Nederland (145 meter), geslaagde recordpoging in het Guinness Book of Records: 373 mensen op één bank.

Dit pad langs de IJssel volgen, we zien een kunstwerk dat herinnert aan de scheepswerf van A. Vuyk & Zonen die op deze plek was gevestigd.

Dit kunstwerk stelt de boeg van een ijzeren schip op de helling voor. De esdoorns naast de 'helling' symboliseren op termijn de romp van een houten schip waarmee de werf begonnen is. De helling ligt op de plaats waar vroeger de schepen werden gebouwd en te water gelaten.

We komen langs restaurant 'Fuiks', een speelplaats en weer terug op de Dorpsstraat. Hier RA. We komen nu in het Beschermd Dorpsgezicht 'De Oude Kern'.

De huizen rechts waren lang de kern van 'Het dorp', één van de woonkernen van Capelle. De huizen rechts (nrs. 136 - 156) waren het 'winkelcentrum'. De Dorpskerk is gebouwd op de plaats waar tijdens de ontginning

in opdracht van de bisschop van Utrecht na 1100 een kapel stond, die Capelle zijn naam heeft gegeven.

Rechts op nr. 164 de Van Cappellenstichting met in de tuin aan de achterzijde een monumentale Rode Beuk. Deze tuin is meestal vrij toegankelijk via de hoofdingang van het gebouw.

Het huis is aan het eind van de 19e eeuw gebouwd als bejaardenhuis uit een nalatenschap van een kinderloos, rijk, Capels echtpaar Nolen - Van Cappellen. Door de komst van de AOW en de wet op de bejaardenzorg raakte het verouderd en is het later o.a. gebruikt als muziekschool en nu als culturele ruimte. De Rode Beuk bij het Van Cappellenhuis is van ca. 1850 en staat op de lijst van monumentale bomen van de gemeente, de stamomtrek is ca. 365 cm.

Achter de Dorpskerk staan 3 mooi uitgegroeide paardenkastanjes, die terecht op de monumentale bomenlijst staan, de stamomtrek is ruim 250 cm.

De Dorpsstraat blijven volgen, bij de panden 209, 176 en 178 zien we een levensboom.

Een levensboom is in de bouwkunde een gietijzeren ornament dat in het bovenlicht van een deur is aangebracht. In Nederland ziet men ze vaak bij oudere huizen en boerderijen.

De Dorpsstraat gaat over in de Groenedijk, na een zwarte schuur RA het Rinus Terlouwpad op. We fietsen langs de Gemeentewerf, langs het fietspad staan leilinden.

Na het gebouw staat links een kunstwerk waarin de contouren van de oude steenfabriek 'Kouwenhoek' te zien zijn. Vervolgens komen we langs restaurant 't Hooghe Water'.

Ter hoogte van het restaurant 't Hooghe Water zien we langs het water een natuurlijk ontwikkelde rivieroevervegetatie.

We rijden dit pad uit tot aan de Dukdalf.

Hiermee wordt herinnerd aan de beslissing van Willem van Oranje om de dijk van de IJssel op een aantal plaatsen, waaronder hier, door te steken waardoor de Spanjaarden die Leiden belegerden in de problemen kwamen.

RA de Groenedijk op en bij de 3^e weg RA (Bakboord), dan 1^e weg LA (Boeier) aan het eind RA (Tjalk).

De bewoners van de Tjalk hebben bij de oplevering van hun huizen van de bouwer i.s.m. de gemeente leilinden aangeplant gekregen. Volgens contract moeten de huiseigenaars deze bomen goed onderhouden. Leibomen werden vroeger voor de ramen van boerderijen geplant, om 's zomers de zonnewarmte buiten te houden. Een soort natuurlijke luxaflex dus.

In de middenberm staan zuilvormige zomereiken, een ideale vorm om bomen te planten op plekken, waar niet al te veel ruimte is. Verderop staan Himalaya berken ook klein van stuk en met een spierwitte bast een opvallende verschijning.

We volgen deze weg tot we weer op de Groenedijk komen, dan RA. We rijden verder over de dijk en na een speelplaats rechts zien we rietkragen in de Hollandsche IJssel, dit is een 'zelling'.

Een zelling is een stroomvrij gedeelte aan de kant van de rivier waar het meegevoerde slib bezinkt. Deze zellingen zijn dan ook hoger. Uit de zellingen werd vroeger de bagger gehaald die gebruikt werd voor het bakken van ijsselstenen. Op de zelling groeide meestal riet dat gesneden werd om rietmatten van te maken. Deze rietmatten werden zowel gebruikt in de steenindustrie als in de tuinbouw om de producten te beschermen tegen de zon. Nu is het rietmoeras een ideale plek voor (water)vogels. Het overjarige riet is de ideale plek voor de kleine karekiet om zijn nest te maken.

Na de zelling in de bocht links de dijk af en de Zuiderbreedte oversteken.

Kijk even de Zuiderbreedte in. Hier staan platanen die gekandelabeerd zijn. D.w.z. er worden grote takken van de boom gezaagd waardoor ze eruit zien als een kandelaar. Verderop zullen we zien hoe deze bomen er uit zien als ze de kans krijgen om zonder ingrijpen uit te groeien.

Na een inrit van een pompstation LA de Klaas Klinkertkade op.

Deze kade is aangelegd door de mensen die na de bedijking van de IJssel aan het werk gingen met de ontginning van het achterland. Deze kade is dus al zo'n 900 jaar oud en is vernoemd naar een man die daar lang geleden woonde.

Rechts van de Klaas Klinkertkade staan wilgen. Aan de linkerkant staan elzen die als een elzenhakhwal onderhouden wordt. Het hout, dat zo vrij komt, wordt voor allerlei doeleinden gebruikt. Van hekpalen tot brandhout. Elzen, als hakhout onderhouden, lijken meer op

struiken dan op een boom. Jonge boompjes worden tot ongeveer 50 cm afgezaagd. Daarna worden ze regelmatig gebroekt. Broeken is het snoeien van alle takken net even boven het zaagvlak. Daarna gaat de stobbe van onder weer uitlopen. De stam van de boom blijft daardoor laag. De wortels van de bomen houden de grond vast en voorkomen zo dat de kade afkalft.

Bij de 5^e brug (= 3^e fietsbrug) gaan we LA het Dalpad op, we kruisen het Maasdal, vervolgen het fietspad en kruisen het Scheldedal/Vallei.

Aan het eind van het Dalpad, net voor de Vallei, staan bij de huizen 2 zwarte berken. Herkenbaar aan de afbladderende bast.

Bij een T-splitsing slaan we LA en gaan na de brug direct RA het Atolpad op. Bij de volgende T-splitsing RA en het fietspad vervolgen.

We nemen 1^e fietspad LA. We rijden dit tot we op de Floridaweg komen, dan links aanhouden en deze uitrijden tot de Westerlengte waar we LA slaan. De 1^e weg RA (Bisletweg) inrijden tot een grote, brede brug. Vanaf dit punt hebben we overzicht over een eeuwenoude wetering. In de verte ligt een nostalgische ophaalbrug.

Deze wetering ligt op de plek waar bij de ontginning van deze gronden, kort na 1100, een afwatering is gemaakt naar de IJssel. De kade die er naast ligt, was de scheiding tussen twee ontginningsgebieden, die we later polders zijn gaan noemen. Ook de kade is dus zo oud. In een aantal watergangen in Capelle liggen enkele tientallen eilandjes. Deze eilandjes zijn groene 'pareltjes'; overblijfselen van het oude Capelse, waardevolle agrarische cultuurlandschap. Deze stukjes ecologisch groen zijn ideale nest-, schuil- en voedselgebiedjes voor vogels, vlinders en kleine zoogdieren. De elzen vormen een uitstekende jacht- en trekroute voor vleermuizen. Elk eilandje is zo een natuurlijk wondertje waar iedereen van kan genieten.

Na de brug direct LA naar fietspad langs de Metro. We komen op een eeuwenoude kade. Na brug en voetpad LA en daarna RA richting Abram van Rijkevorselweg. Deze bij stoplichten oversteken en daarna RA, we zijn nu op de 's-Gravenweg.

De 's-Gravenweg is de weg 'Die zo oud is als de weg naar Kralingen'. Het was vroeger de hoofdverbindingsweg tussen Gouda en Rotterdam.

Links zien we de kinderboerderij 'Klaverweide', aan de 's-Gravenweg 327 (Rijksmonument) daar tegenover ligt een Heemtuin.

In een Heemtuin staat de gebiedseigen flora centraal. Op een beperkte oppervlakte groeien de planten die in onze omgeving van nature thuis horen. Oorspronkelijk werd de tuin onderhouden door de Jeugd Natuurwacht, maar tegenwoordig gebeurt dit met een groep vrijwilligers. De Heemtuin is gratis toegankelijk en hier en daar staan bordjes met de namen van de planten.

We vervolgen de 's-Gravenweg en kruisen de Burg. Van Berensteinlaan, aan de rechterkant van de weg naast nr. 394 zien we een fruitboomgaard met oude rassen. We nemen nu de 1^e weg LA, voor 'de Rode Leeuw', en gaan de Klaas Klinkertweg op.

Langs de Klaas Klinkertweg staan links en rechts knotwilgen. Ook hier weer de belangrijke functie van het vasthouden van de grond door de wortels.

We gaan de brug over en steken bij de stoplichten de weg over. Links begint het Schollebos.

Aangelegd op een kleilaag uit de Zevenhuizerplas, die verwijderd moest worden om het onderliggende zand te bereiken. Dat zand werd gebruikt om o.a. de wijk Schollebaar op te hogen.

We nemen het 1^e wandel- fietspad, het Konijnenpad, en gaan het Schollebos in. Dit pad vervolgen we tot een Y-splitsing, hier gaan we LA het Hermelijnpad op. Dit pad volgen we tot een Y-splitsing en gaan LA het Hazenpad op.

We fietsen dit pad af en komen uit bij het Pannenkoekhuis. We gaan vóór de Bermweg RA het fietspad op. Rechts staat, aan Bermweg 125, een boerderij.

Op de oude toegangsweg naar de boerderij staan 3 oude platanen.

